

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ЗГОДА Юлія.....	423
ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ	
КІЛІМІЧЕНКО Сергій.....	428
ОБСТАВИНИ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ	
КІЛІМІЧЕНКО Христина.....	434
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ВЧИНЕНИХ ЖІНКАМИ	
КОВИРШИН Віктор.....	439
СПЕЦИФІКА ЗАТРИМАННЯ АДВОКАТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
КОЛОДІН Денис, КОЛОДІНА Анна.....	442
ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СИСТЕМУ ЗАСОБІВ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТАКТИКИ	
КУЗНЕЦОВА Людмила.....	446
ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ЗГАДКИ ЕКОНОМІЧНОГО ДОБРОБУТУ У ВИПАДКАХ ВИНЕСЕННЯ РІШЕННЯ ПРО СКЛАДАННЯ ДОСУДОВОЇ ДОПОВІДІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	
КРИВДА Людмила.....	450
ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ У РОЗСЛІДУВАННІ НАСИЛЬНИЦЬКИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
МАКСИМЧУК Іван.....	453
ВПЛИВ ПРЕДМЕТА КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ СТАТИСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	
МУНТЯНУ Юліан.....	458
АНАЛІЗ ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ У ДІЯЛЬНОСТІ З РОЗСЛІДУВАННЯ ЗАХОПЛЕННЯ ТА УМИСНОГО ВБИВСТВА ЗАРУЧНИКІВ	
НЕЧИПОРУК Володимир.....	461
ДИСТАНЦІЙНІ ДОПИТИ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ФОКУСІ ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	

ПАВЗЮК Анатолій.....	465
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА ПРОТИПРАВНЕ ДІЯННЯ: МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В КРИМІНАЛІСТИЧНОМУ АНАЛІЗІ ПОВЕДІНКИ	
ПАЛАМАРЧУК Олексій.....	470
ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПОВАННЯМИ	
ПАТРЕЛЮК Дмитро.....	475
ЩОДО ЗАСОБІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ	
ПЕТРОСЯН Айк.....	478
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, УЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ ГРУПАМИ У СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИКО–ПРАВОВІ ЗАСАДИ	
ПИШНЕНКО Ірина.....	483
ІНСЦЕНУВАННЯ ЯК ЗАСІБ МАСКУВАННЯ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: МЕТОДИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ	
ПОЖАР Вадим.....	488
ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПОТЕРПІЛОГО ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ДО ОСОБИ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ	
РУБЕЦЬ Катерина.....	492
КРИМІНАЛЬНО–ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПІД ЧАС ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	
САМОЙЛЕНКО Олена.....	496
КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНИХ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ МЕТОДИК	
СТАРОДУБОВ Олександр.....	499
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ УМОВ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33558>

Паламарчук Олексій

*аспірант кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3354-3215>
e-mail: palclifclaimer@gmail.com*

ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПОВАННЯМИ

Досліджено особливості обстановки вчинення квартирних крадіжок, учинених організованими злочинними угрупованнями, та її значення для формування криміналістичної характеристики злочину. Визначено основні фактори, що впливають на підготовку, вчинення й приховування крадіжок.

Ключові слова: квартирні крадіжки, організовані злочинні угруповання, обстановка вчинення злочину, криміналістична характеристика, слідова картина.

Palamarchuk Oleksii

*postgraduate student of the Department of Criminalistics,
Forensic Examinations and Polygraphology,
National University «Odesa Law Academy»,
Odesa, Ukraine*

THE SITUATION REGARDING BURGLARIES COMMITTED BY ORGANISED CRIMINAL GANGS

This study examines the specific circumstances surrounding burglaries committed by organized criminal groups and their significance for establishing the forensic profile of the crime. It identifies the key factors influencing the planning, commission and concealment of such burglaries.

Key words: burglaries, organised criminal groups, the circumstances of the offence, forensic profile, evidence at the scene.

Обстановка вчинення квартирних крадіжок, учинених організованими злочинними угрупованнями, є одним із ключових елементів криміналістичної характеристики цього виду кримінальних правопорушень, оскільки саме вона визначає особливості підготовки, реалізації та приховування злочинної діяльності, впливає на механізм утворення слідів, поведінку учасників угруповання та вибір засобів протидії правоохоронним органам. На відміну від поодиноких крадіжок, які часто мають ситуативний або імпульсивний характер, діяльність організованих злочинних угруповань у сфері квартирних крадіжок характеризується

системністю, чітким розподілом ролей, попереднім плануванням та використанням комплексу заходів щодо забезпечення конспірації. У зв'язку з цим обстановка вчинення таких злочинів формується не випадково, а як результат ретельного аналізу злочинцями території, часу, режиму життєдіяльності потерпілих, рівня технічної захищеності житла та можливих ризиків викриття.

У криміналістичному аспекті обстановка вчинення квартирної крадіжки охоплює систему взаємопов'язаних умов і факторів, у межах яких відбувається підготовка, проникнення до житла, викрадення майна та подальше приховування злочину. До таких факторів належать місце вчинення кримінального правопорушення, часові характеристики, соціально-побутові умови, особливості забудови території, технічний стан об'єкта посягання, поведінка мешканців та оточення, наявність охоронних систем, відеоспостереження, консьєржів, сигналізації, а також криміногенна ситуація в конкретному регіоні. Для організованих злочинних угруповань характерним є свідоме використання сприятливих елементів обстановки та нейтралізація факторів, які можуть ускладнювати реалізацію злочинного наміру.

Однією з найбільш характерних ознак обстановки квартирних крадіжок, учинених організованими групами, є ретельний вибір місця вчинення злочину [1]. Найчастіше об'єктами посягання стають квартири заможних осіб, власників бізнесу, громадян, які тривалий час перебувають за межами місця проживання, або осіб, інформація про матеріальне становище яких була попередньо отримана злочинцями. Значну роль у формуванні такої обстановки відіграє проведення попередньої розвідки. Учасники злочинного угруповання вивчають графік перебування мешканців, кількість осіб у квартирі, маршрути їх пересування, наявність охоронних систем, поведінку сусідів, режим роботи камер відеоспостереження та інші фактори, що можуть впливати на успішність проникнення.

Особливу увагу організовані злочинні угруповання приділяють територіальним особливостям району, де планується вчинення крадіжки. Практика свідчить, що злочинці нерідко обирають райони з високою щільністю населення, де постійний рух людей дозволяє маскувати присутність сторонніх осіб. Водночас значна кількість багатоквартирних будинків створює умови для швидкого залишення місця злочину та ускладнює встановлення очевидців. У деяких випадках перевага надається новобудовам, де мешканці ще недостатньо знайомі між собою, що знижує ризик викриття сторонніх осіб у під'їзді. Інколи злочинці, навпаки, обирають старі будинки з низьким рівнем технічного захисту, несправними домофонами або відсутністю відеоспостереження.

Обстановка вчинення квартирних крадіжок також тісно пов'язана з часовими характеристиками. Організовані злочинні угруповання зазвичай обирають періоди, коли ймовірність присутності власників житла є мінімальною. Найчастіше злочини вчиняються у денний час у робочі дні, коли більшість мешканців перебувають на роботі або навчанні. Водночас у святкові та відпускні

періоди поширеними є крадіжки з квартир осіб, які тимчасово виїхали за межі населеного пункту. Для отримання такої інформації злочинці можуть використовувати соціальні мережі, спостереження, контакти у сфері обслуговування або навіть корумповані зв'язки.

Суттєвим елементом обстановки є спосіб проникнення до житла, який безпосередньо залежить від технічних характеристик об'єкта посягання. Організовані групи часто використовують спеціальні інструменти для відкриття замків, дублювати ключів, електронні пристрої для обходу охоронних систем, засоби зв'язку та техніку для блокування сигналізації. У випадках підвищеного ризику застосовуються методи, спрямовані на маскуванню злочинної діяльності під роботу комунальних служб, кур'єрів або ремонтних бригад. Це створює додаткові умови для безперешкодного проникнення до під'їзду та зменшує підозру з боку мешканців будинку.

Обстановка вчинення квартирних крадіжок організованими угрупованнями нерідко включає використання декількох учасників, які одночасно виконують різні функції. Одні учасники здійснюють безпосереднє проникнення до квартири, інші спостерігають за навколишньою обстановкою, контролюють можливу появу правоохоронців або власників житла, забезпечують транспорт та маршрути відходу. Такий розподіл ролей істотно впливає на слідову картину та дозволяє злочинцям швидко реагувати на зміну ситуації. У криміналістичному аспекті це означає, що обстановка злочину формується не лише умовами місця події, а й організаційною структурою самого угруповання.

Важливою складовою обстановки є використання транспортних засобів. Організовані злочинні угруповання зазвичай використовують автомобілі для оперативного прибуття та швидкого залишення місця вчинення злочину. Нерідко транспортні засоби мають підроблені номерні знаки, орендовані на підставних осіб або належать третім особам, не пов'язаним безпосередньо зі злочинною діяльністю. У деяких випадках застосовуються декілька автомобілів із метою зміни маршруту та ускладнення переслідування. Відповідно, транспортна складова обстановки створює додаткові джерела криміналістично значущої інформації, пов'язаної з камерами відеоспостереження, маршрутами руху, слідами шин та цифровими даними навігаційних систем.

Не менш важливим елементом обстановки є використання сучасних інформаційних технологій. Організовані злочинні угруповання активно застосовують мобільний зв'язок, месенджери, навігаційні сервіси, засоби дистанційного спостереження та інші цифрові інструменти. У деяких випадках злочинці отримують інформацію про потенційних потерпілих через соціальні мережі, фотографії з відпочинку, оголошення про продаж майна або інші відкриті джерела. Це суттєво змінює обстановку підготовки та вчинення злочину, оскільки частина злочинної діяльності переноситься у цифровий простір.

Особливості обстановки квартирних крадіжок, учинених організованими злочинними угрупованнями, також проявляються у способах приховування злочину. Після викрадення майна злочинці нерідко змінюють місце його зберігання, використовують посередників для реалізації викрадених речей, переправляють цінності в інші регіони або за кордон. Для легалізації майна можуть використовуватись ломбарди, інтернет-платформи, фіктивні документи та підконтрольні особи. В окремих випадках злочинці навмисно створюють хибну слідову картину, імітують дії випадкових крадігів або використовують методи інсценування для ускладнення розслідування.

На формування обстановки вчинення квартирних крадіжок значно впливають умови воєнного стану та загальна криміногенна ситуація. Переміщення населення, евакуація громадян, тимчасове залишення житла без нагляду, перевантаження правоохоронної системи та збільшення кількості зброї в незаконному обігу створюють додаткові можливості для організованих злочинних угруповань. У таких умовах злочинці можуть використовувати хаотичність соціальних процесів, недостатній контроль за пересуванням осіб та зниження рівня суспільної пильності. Водночас зростає рівень конспірації та мобільності злочинних груп, які нерідко змінюють регіони діяльності та використовують міжрегіональні зв'язки [2].

Криміналістичне значення обстановки вчинення квартирних крадіжок полягає у тому, що її аналіз дозволяє встановити характер злочинної діяльності, рівень організованості угруповання, можливий склад учасників, способи підготовки та приховування злочину, а також прогнозувати подальші дії злочинців. Вивчення обстановки дає можливість формувати типові слідчі версії, визначати найбільш імовірні джерела доказової інформації, встановлювати маршрути переміщення учасників та викраденого майна, а також визначати напрями взаємодії слідчих і оперативних підрозділів.

Отже, обстановка вчинення квартирних крадіжок, учинених організованими злочинними угрупованнями, є складною системою взаємопов'язаних умов, факторів та обставин, які відображають високий рівень підготовки, організації та конспірації злочинної діяльності. Її формування залежить від територіальних, часових, соціальних, технічних та інформаційних характеристик середовища, а також від структури й професійного рівня самого злочинного угруповання. Комплексний аналіз обстановки має важливе значення для побудови ефективної методики розслідування квартирних крадіжок, своєчасного виявлення злочинних зв'язків та встановлення всіх учасників організованої злочинної діяльності.

Перелік використаних джерел:

1. Методика розслідування крадіжок з автотранспортних засобів: проблеми теорії та практики : монографія / В. Ю. Дрозд. К. О. Чаплинський, Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 306 с.

2. Копча В.В. Криміналістична характеристика щодо розслідування крадіжок під час воєнного стану. Аналітично–порівняльне правознавство. 2025. № 4, ч. 3. С. 224–228.